

14 ΣΕΠ. 2012

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝ/ΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΑΚΑΡΝΩΝ 2, 101 76
Τηλ.: 210-2124331
Fax : 210-5243522

Αθήνα 13/9/2012
Αριθμ. Πρωτ.: 102

Προς:

Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοιν/κού Ελέγχου
✓ Τμήμα Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: «Διαπραγματεύσεις για τη νέα ΚΑΠ»

ΣΧΕΤ: Η Ερώτηση 853/21-8-2012

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε η Βουλευτής **κα Μ. Κόλλια-Τσαρουχά**, σας πληροφορούμε τα εξής :

Εξ αρχής θα πρέπει να τονιστεί ότι η ΚΑΠ παραμένει μια από τις σημαντικότερες πολιτικές της ΕΕ για την Ελλάδα. Συνεπάγεται εισροές που πλησιάζουν τα 3 δις € το χρόνο, οι οποίες στηρίζουν το εισόδημα των γεωργών και τις επενδύσεις του τομέα, αυξάνουν τη ρευστότητα και μειώνουν τα ελλείμματα του προϋπολογισμού. Οι γεωργοί εισπράττουν επιδοτήσεις, που αντιπροσωπεύουν το 40% της ακαθάριστης αξίας της παραγωγής τους και περί το 70% των γεωργικών επενδύσεων. Επιπλέον, απολαμβάνουν την ευρωπαϊκή εγγύηση για τα αυστηρά πρότυπα παραγωγής των προϊόντων τους.

Βρίσκεται σε εξέλιξη μια νέα και κρίσιμη μεταρρύθμιση της ΚΑΠ. Κρίσιμη, γιατί στην παρούσα συγκυρία η γεωργία είναι ο κλάδος που έχει τη δυναμική να οδηγήσει σε ανάπτυξη και απασχόληση. Γιατί είναι ίσως η τελευταία ευκαιρία για τους Έλληνες γεωργούς να απολαμβάνουν ακόμη υψηλή στήριξη σε σχέση με τους υπόλοιπους ευρωπαίους συναδέλφους τους. Γιατί απαιτεί διαρκώς περισσότερο την ενεργό συμμετοχή –και επομένως την κατάλληλη προετοιμασία- των ίδιων των γεωργών για να ανταποκριθούν σε μία ΚΑΠ με μεγαλύτερο προσανατολισμό στην αγορά και στον αυξανόμενο ανταγωνισμό. Και γιατί η ΚΑΠ πλέον απαιτεί παράλληλες ισχυρές εθνικές αγροτικές πολιτικές, ώστε να απορροφηθούν οι διαθέσιμοι πόροι αλλά –κυρίως- για να αξιοποιηθούν αποδοτικά και παραγωγικά τα οφέλη της. Πρόκειται λοιπόν για μια κρίσιμη διαπραγμάτευση, ώστε οι νέοι κανόνες της ΚΑΠ να είναι ρεαλιστικοί και ευνοϊκοί για την ελληνική γεωργία.

Οι διαπραγματεύσεις για την ΚΑΠ, που ξεκίνησαν επισήμως τον Οκτώβριο του 2011 με την κατάθεση των νομοθετικών προτάσεων της Ευρ. Επιτροπής, βρίσκονται ήδη σε προχωρημένο στάδιο, αφού βρισκόμαστε στην τρίτη ανάγνωση επί Κυπριακής προεδρίας. Σε όλη τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων, με τη δημιουργία και των κατάλληλων συμμαχιών,

υποστηρίζουμε ότι η Ευρώπη χρειάζεται μια ισχυρή ΚΑΠ, με σταθερή χρηματοδότηση. Με μέτρα υπέρ των νέων γεωργών και των μικρών και μεσαίων αγροτικών εκμεταλλεύσεων, που αποτελούν τον κορμό της ελληνικής γεωργίας. Και με αποτελεσματικά εργαλεία, που θα επιτρέψουν τη διατήρηση μιας βιώσιμης και ανταγωνιστικής γεωργίας σε όλες τις περιφέρειες της ΕΕ και ιδιαίτερα εκεί όπου οι συνθήκες της όλης παραγωγικής διαδικασίας είναι δυσμενέστερες.

Η Βουλή και τα πολιτικά κόμματα ενημερώνονται σταδιακά για την πορεία των διαπραγματεύσεων. Στο πλαίσιο αυτό έχουν γίνει δύο ενημερωτικές συζητήσεις σε κοινή συνεδρίαση των Επιτροπών Παραγωγής και Εμπορίου και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων και τρεις συναντήσεις με εκπροσώπους των κομμάτων, για την ανταλλαγή απόψεων σχετικά με τη μεταρρύθμιση της ΚΑΠ. Το Υπ. ΑΑ-Τ και η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου είναι στη διάθεση όλων των εμπλεκόμενων φορέων για ανταλλαγή απόψεων και προτάσεις σχετικά με το θέμα αυτό, που δεν αφορά μόνο τον αγροτικό κόσμο αλλά την κοινωνία στο σύνολό της.

Οι θέσεις που έχουμε υποστηρίξει στα επιμέρους κεφάλαια της γεωργικής διαπραγμάτευσης, είναι συνοπτικά οι εξής:

1. Συνολικοί πόροι για την ΚΑΠ και πόροι που αναλογούν στην Ελλάδα

Η Επιτροπή έχει προτείνει μείωση των δαπανών για την ΚΑΠ κατά 10,7%, στην επταετία 2014-2020, σε σταθερές τιμές, στο πλαίσιο του Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου (ΠΔΠ), 2014-2020. Σε τρέχουσες τιμές οι γεωργικές δαπάνες παραμένουν στα επίπεδα του 2013. Η πρόταση της Ε. Επιτροπής ήταν η καλύτερη αναμενόμενη εκδοχή, σε ένα περιβάλλον αυστηρής κριτικής για το υψηλό ποσοστό του προϋπολογισμού της ΕΕ που απορροφά η γεωργία. Και το αποτέλεσμα αυτό προέκυψε από τις συντονισμένες ενέργειες κρατών μελών, μεταξύ των οποίων η Ελλάδα, που κατάφεραν να προωθήσουν την άποψη ότι η γεωργία είναι μια πολιτική που επιτρέπει να παράγονται δημόσια αγαθά και ότι η στήριξή της συνεπάγεται προστιθέμενη αξία της χρηματοδότησής της.

Τα κράτη μέλη, που οι συνεισφορές τους στον προϋπολογισμό της ΕΕ είναι μεγαλύτερες από τις απολείψεις τους, επιδιώκουν μείωση των δαπανών του προϋπολογισμού συνολικά και των δαπανών για την ΚΑΠ, ειδικότερα. Στον αντίποδα, υπάρχουν χώρες που υπεραμύνονται της ΚΑΠ και των πόρων της, μεταξύ των οποίων η Ελλάδα, υποστηρίζοντας ότι ένας λογικός προϋπολογισμός αποτελεί μέρος της λύσης των δημοσιονομικών και αναπτυξιακών προβλημάτων της ΕΕ και όχι μέρος των προβλημάτων της. Στο ίδιο πλαίσιο η Ε. Επιτροπή έχει προτείνει μια ομαλότερη κατανομή των ενισχύσεων ανάμεσα στα κράτη μέλη, αύξηση δηλαδή για τα κράτη μέλη με χαμηλή μέση ενίσχυση ανά εκτάριο, που θα καλυφθεί αντίστοιχα από κράτη μέλη με υψηλή μέση ενίσχυση ανά εκτάριο, στα οποία συμπεριλαμβάνεται και η Ελλάδα. Και στη νέα αυτή κατανομή, οι πόροι για την Ελλάδα προτάθηκε να διατηρηθούν, πρακτικά, κοντά στα επίπεδα του 2013, παρά το γεγονός ότι η στρεμματική ενίσχυση, που απολαμβάνουν οι Έλληνες αγρότες, είναι από τις υψηλότερες στην ΕΕ.

2. Άμεσες ενισχύσεις της ΚΑΠ

Καταρχήν, αναφορικά με την ανακατανομή των Άμεσων Ενισχύσεων μεταξύ των κρατών μελών, έχουμε υποστηρίξει ότι η ανακατανομή αυτή πρέπει να μην επιφέρει απότομες μεταβολές και να σέβεται τις υφιστάμενες ισορροπίες, ώστε να μην απειλείται η βιωσιμότητα των αγροτικών εκμεταλλεύσεων στις περιφέρειες της ΕΕ. Στα υπόλοιπα θέματα των άμεσων ενισχύσεων, οι θέσεις που έχουμε υποστηρίξει είναι συνοπτικά οι εξής:

- Δομή των άμεσων ενισχύσεων
Η Επιτροπή προτείνει μια νέα δομή των άμεσων ενισχύσεων, που θα αποτελούνται από τη βασική ενίσχυση, την πράσινη ενίσχυση, ενισχύσεις για τους νέους γεωργούς και τους γεωργούς στις μειονεκτικές περιοχές και ένα απλουστευμένο καθεστώς για τις μικρές εκμεταλλεύσεις.
Ειδικά για την Πράσινη Ενίσχυση ή «Πρασίνισμα» της ΚΑΠ, η Επιτροπή προτείνει να διατίθεται το 30% της συνολικής ενίσχυσης στους γεωργούς που εφαρμόζουν συγκεκριμένες γεωργικές πρακτικές, που θεωρούνται «φιλικές» για το κλίμα και το περιβάλλον.
Έχουμε υποστηρίξει ότι το «Πρασίνισμα» θα πρέπει να δίνει ευελιξία στα κράτη-μέλη ώστε να προσαρμόσουν τις απαιτήσεις στις ιδιαιτερότητες κάθε περιοχής. Υποστηρίζουμε ότι πρέπει να προβλεφθούν εξαιρέσεις, που κάνουν το νέο μέτρο να εφαρμόζεται χωρίς μεγάλο κόστος για τους Έλληνες γεωργούς και τη δημόσια διοίκηση, όπως για παράδειγμα στους δενδρώνες και στις μικρές εκμεταλλεύσεις. Επιπλέον, υποστηρίζουμε ότι ο ορισμός του βοσκοτόπου πρέπει να λαμβάνει υπόψη τα ελληνικά και Μεσογειακά δεδομένα, ώστε να μην εξαιρεθούν εκτάσεις από τη δυνατότητα ενίσχυσης.
- Ενεργοί αγρότες (στόχευση των ενισχύσεων)
Η Επιτροπή προτείνει οι άμεσες ενισχύσεις να χορηγούνται μόνο στους ενεργούς αγρότες, δίνοντας όμως μια εξαιρετικά χαλαρή προσέγγιση του ορισμού, που ουσιαστικά εξαιρεί ελάχιστους από τις επιδοτήσεις.
Πάγια θέση μας είναι ότι οι άμεσες ενισχύσεις πρέπει να απευθύνονται μόνο σε εκείνους που συμμετέχουν ουσιαστικά στην παραγωγή γεωργικών προϊόντων.
- Περιφερειοποίηση της βασικής ενίσχυσης
Η Επιτροπή προτείνει υποχρεωτική εφαρμογή της περιφερειοποίησης, σταδιακά, τουλάχιστον κατά 40% το 2014 φτάνοντας σε πλήρη περιφερειοποίηση το 2019. Πρόκειται για σοβαρό ζήτημα, αφού συνεπάγεται σταδιακή εξομοίωση της ενίσχυσης μεταξύ των γεωργών και ενάμεσα στις περιφέρειες.
Έχουμε υποστηρίξει ότι οι κανόνες περιφερειοποίησης θα πρέπει να παρέχουν ευελιξία ώστε η κατανομή των ενισχύσεων να αντανακλά τις πραγματικές ανάγκες της γεωργίας, σε κάθε περιφέρεια.
- Αναθεώρηση ενισχύσεων
Η Επιτροπή προτείνει να της παρέχεται η δυνατότητα, ανά πάσα στιγμή, να αναθεωρεί τις ενισχύσεις βάσει της δημοσιονομικής κατάστασης στην ΕΕ.
Στο θέμα αυτό έχουμε εκφράσει την απόλυτη αντίθεσή μας, ζητώντας τη διαγραφή αυτής της παραγράφου. Η ευρωπαϊκή γεωργία χρειάζεται σταθερότητα των πολιτικών και της χρηματοδότησης, για να μπορούν οι

γεωργοί να προγραμματίζουν τις παραγωγικές επιλογές και τις επενδύσεις τους.

3. Αγροτική ανάπτυξη

Η Επιτροπή δεν έχει ακόμη προτείνει κλείδα κατανομής των πόρων του 2ου πυλώνα ανάμεσα στα κράτη μέλη. Από πλευράς μας, έχουμε υποστηρίξει ότι η κατανομή αυτή δεν πρέπει να θέτει σε κίνδυνο σημερινές ισορροπίες. Στα κριτήρια για την κατανομή πρέπει να ληφθούν υπόψη, μεταξύ των άλλων, και οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, που είναι δυσμενέστερες για τις νότιες περιφέρειες της Ένωσης. Ως περίοδος αναφοράς για την κατανομή των πόρων είναι ορθό να χρησιμοποιηθεί η πιο πρόσφατη περίοδος αναφοράς, δεδομένου ότι η δημοσιονομική κρίση έχει αλλάξει πολλά δεδομένα.

Η Επιτροπή προτείνει «Κοινό Στρατηγικό Πλαίσιο» για όλα τα Διαρθρωτικά Ταμεία συμπεριλαμβανομένου και του Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης και σύναψη Εθνικής Σύμβασης Εταιρικής Σχέσης μεταξύ κράτους μέλους και Επιτροπής, που θα μπορεί μέχρι και να ακυρώνεται αν δεν επιτυγχάνονται προκαθορισμένοι στόχοι. Έχουμε υποστηρίξει ότι το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης θα πρέπει να διατηρήσει την ανεξαρτησία στη χάραξη και την εφαρμογή του, τη δημοσιονομική του αυτοτέλεια και τη διαχειριστική αυτάρκεια, για να μπορέσει να αποδώσει τα μέγιστα, στο σύνθετο αγροτικό χώρο.

Επιπλέον, η Επιτροπή προτείνει να της παρέχεται η δυνατότητα να τροποποιεί μονομερώς τα προγράμματα και να ανακαλεί τους πόρους από τα Κράτη Μέλη που αντιμετωπίζουν μακροοικονομικά προβλήματα. Θεωρούμε ότι πρόκειται για μία άδικη «τιμωρία», που απειλεί κυρίως τα κράτη μέλη που έχουν τη μεγαλύτερη ανάγκη των διαρθρωτικών προγραμμάτων και υποστηρίζουν τη διαγραφή αυτής της πρότασης.

Τέλος, ως προς τα ποσοστά συγχρηματοδότησης, το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης καθορίζει ένα ενιαίο ποσοστό συνεισφοράς του ΕΓΤΑΑ που ισχύει για όλα τα μέτρα. Όπου κρίνεται σκόπιμο, καθορίζεται ξεχωριστό ποσοστό συνεισφοράς για τις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες, τις άκρως απόκεντρες περιοχές και τα μικρά νησιά του Αιγαίου Πελάγους. Δεδομένου ότι για τα διαρθρωτικά ταμεία θα υπάρχει κοινό στρατηγικό πλαίσιο, η Ελλάδα υποστηρίζει την ύπαρξη μεγαλύτερου ποσοστού στήριξης για τις μεταβατικές περιφέρειες, σε αντιστοιχία με την πολιτική συνοχής.

4. Ενιαία Κοινή Οργάνωση Αγοράς

Θέση της χώρας μας είναι ότι τα μέτρα ρύθμισης των αγορών πρέπει να ενισχυθούν και να εφαρμόζονται σε όλα τα προϊόντα με απλές διαδικασίες. Στα μέτρα αυτά θα πρέπει να περιλαμβάνονται:

- Ενίσχυση της διαπραγματευτικής δύναμης των γεωργών και παροχή κίνητρων για συντόμευση της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων ώστε να αναλογεί μεγαλύτερο μέρος της προστιθέμενης αξίας στους παραγωγούς. Στο σημείο αυτό σημειώνεται η θετική προσέγγιση της Επιτροπής για την

καλύτερη δικτύωση και την αμεσότερη σχέση μεταξύ των κρίκων της εφοδιαστικής αλυσίδας.

- Παρεμβάσεις για την αντιμετώπιση κρίσεων και τη δημιουργία ενός δικτιού προστασίας του εισοδήματος των γεωργών από κινδύνους, οι οποίοι είναι διαρκώς συχνότεροι και εντονότεροι.
- Δημιουργία παρατηρητηρίου τιμών και περιθωρίων κέρδους, σε ευρωπαϊκό επίπεδο.
- Προώθηση της συμβολαιακής γεωργίας.
- Κανονιστικά μέτρα για τους μεγάλους λιανοπωλητές, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, με σκοπό την αποτροπή καταχρηστικών πρακτικών.
- Προσεκτική επανεξέταση της δρομολογημένης κατάργησης μέτρων ρύθμισης της προσφοράς, όπως οι ποσοτώσεις γάλακτος και ζάχαρης και τα δικαιώματα φύτευσης νέων οиноποιήσιμων αμπελώνων, λαμβάνοντας υπόψη τις τρέχουσες εξελίξεις.

Τέλος, σε κάθε επίπεδο υποστηρίζουμε την πλήρη διαφάνεια για τις τιμές και την πορεία των προϊόντων, την προβολή και την ανάδειξη της ποιότητας και της ασφάλειας των ευρωπαϊκών διατροφικών προϊόντων, τις ανάλογες των ευρωπαϊκών προδιαγραφών απαιτήσεις για τα εισαγόμενα στην ΕΕ προϊόντα, που αποτελούν προϋποθέσεις για μια βιώσιμη γεωργία.

Α. Βασιλόπουλος

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΑΥΤΑΡΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Βουλευτή κα Μ. Κόλλια- Τσαρουχά